

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617204240
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6617204240.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a Mgr. Janky Benkovičovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa B. N., narodené XX. XX. XXXX, toho času F. F. Q., Ul. V. XXX, XXX XX Q., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v R., dieťa rodičov - matky M. N., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom N. XXX/XX, XXX XX V., t.č. M. XX, XXX XX V., pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, zastúpenej opatrovníkom Obec V., A. XX/X, XXX XX V. a otca V. Y., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom N. XXX/XX, XXX XX V., t.č. M. XX, XXX XX V., právne zastúpeného JUDr. Evou Bornayovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Fučíkova 795/15, 979 01 Rimavská Sobota, o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/24/2017-128 z 24. januára 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom z 24. januára 2018 návrh otca na zverenie maloletého B. N., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti zamietol (I. výrok). O trovách štátu súd prvej inštancie rozhodol tak, že otec je povinný zaplatiť trovy štátu - Slovenskej republike v sume 114,50 Eur na účet Okresného súdu Lučenec a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku zamietol (II. výrok) s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (III. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že otec sa návrhom domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní pribral znalkyňu z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia W.. V. S., W.. za účelom vypracovania znaleckého posudku smerujúceho k prešetreniu stavu matky a jej spôsobilosti spolupôsobiť pri výchove maloletého dieťaťa, nakoľko sa zdržiava v spoločnej domácnosti s otcom maloletého.

Znalkyňa W.. V. S., W.. (ďalej aj „znalkyňa“) vypracovala vo veci znalecký posudok č. 65/2017, v ktorom uviedla, že citové väzby maloletého k matke a k otcovi sú pozitívne. Maloletý k rodičom spontánne išiel, dal sa pritúliť a pohladať, usmieval sa na nich, zdržiaval sa v blízkosti rodičov, ukazoval im hračky, komunikoval s nimi neverbálne, v ich blízkosti vydával pri hre rôzne zvuky, hovoril jednoduché slová. Vzájomné vzťahy rodičov sú pozitívne, na vyšetrenie prišli spolu, prirodzene navzájom komunikovali, spolupracovali pri hre s dieťaťom, spoločne ho usmerňovali. Za pozitívum z hľadiska starostlivosti o maloleté dieťa možno v zistených osobnostných charakteristikách otca považovať bezprostrednosť, otvorenosť, zhovorčivosť, prispôsobivosť, sebestačnosť, rozhodnosť. V optimálnych podmienkach je jemný, súcitný, láskavý, odmieta agresívno-silácky štýl jednaní. V prežívaní otca dominuje predmetná

téma, je ňho prítomný koncept rodiny, ktorú vytvoril spolužitím s matkou maloletého (biologickí rodičia a ich dieťa). Súčasná situácia ho trápi, nechce sa s ňou uspokojiť, pociťuje napätie a preťaženosť. Volí však skôr vyčkávanie s kritickým odstupom. Úroveň intelektových schopností otca je celkovo orientačne v rámci širšej normy, osobné pracovné tempo pomalšie, prítomné sú organické zmeny súvisiace s vekom. V náročných a záťažových situáciách môže reagovať labilnejšie, úzkostne, nekľudne, nesvedomito, pokiaľ ide o jeho prospech. Výsledky psychologického vyšetrenia matky, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony vrátane pozorovania jej kontaktu s maloletým dieťaťom umožňujú konštatovať dostatočné osobnostné predpoklady na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Intelektové schopnosti matky sú vo verbálnej zložke zistené v pásme C. V. T., osobnosť simplexná s plochejšou emotivitou, je skôr pokojná, submisívna až podrobivá, sama seba vníma, že je niekedy zlostná. Vníma potreby maloletého B., zrkadlí jeho výraz tváre, prijíma od neho hračku, dáva mu podnety na hru, usmerňuje ho, chráni pred možnou ujmom (udretie, pád, opustenie miestnosti smerom von). Vzhľadom na výsledky psychologického vyšetrenia otca znalkyňa odporúča zverenie maloletého do otcovej starostlivosti. Pretože sa jedná o muža, ktorý je „v rokoch“, o domácnosť sa stará jeho družka M. N., matka maloletého B., ktorá žije s ním v spoločnej domácnosti a prirodzene môže zabezpečiť základné potreby dieťaťa. Zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca je vhodné práve preto, že v spoločnej domácnosti s ním žije biologická matka maloletého. Znalkyňa odporúča ustavnú starostlivosť zrušiť. Matka je vzhľadom na svoju osobnostnú kapacitu schopná zabezpečiť základné potreby maloletého (stravu, čistotu prostredia a hygienu maloletého, citovú saturáciu, účasť na hre a ďalších aktivitách). Pochybnosti o predmetných spôsobilostiach matky môžu rozptýliť návštevy kolízneho opatrovníka v rodine. Prípadne pred rozhodnutím súdu znalkyňa odporúča testovať časovo obmedzený pobyt maloletého vo výchovnom prostredí rodičov (víkendy, týždeň, dva týždne) so sledovaním a vyhodnocovaním matkiných spôsobilostí pracovníkom detského domova a kolíznym opatrovníkom. Podľa názoru znalkyne výsledky psychologického vyšetrenia oprávňujú návrh na preskúmanie dôvodov pozbavenia jej spôsobilosti na právne úkony, pretože sa možno domnievať, že uvádzané dôvody pre toto rozhodnutie pominuli. Pozbavenie spôsobilosti u matky maloletého M. N. iniciovala jej švagriná, matka jej nevlastného brata, ktorá bola takmer výlučným zdrojom informácií o celkovom aktuálnom stave matky. V roku 2011 sa v znaleckom posudku V. V. uvádza záver psychologického vyšetrenia duševná zaostalosť (F. V.) IQ XX, osobnosť V. T., simplexná, nesamostatná so zníženou frustračnou toleranciou, vyžaduje starostlivosť a vedenie. V závere znaleckého posudku už bola konštatovaná duševná porucha ako dôsledok organického poškodenia mozgu od narodenia, porucha trvalá, liečbou neovplyviteľná s tým, že vyšetrená nedokáže sa správne rozhodovať ani v najzákladnejších a najjednoduchších životných situáciách, je odkázaná na pomoc a opateru inej, zdravej osoby. Záverom znalkyňa navrhovala preskúmať a prípadne zrušiť rozhodnutie o pozbavení spôsobilosti M. N. na právne úkony.

Súd prvej inštancie zistil, že matka maloletého B. N. M. N. (ďalej aj „matka“) bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 11Ps/9/2011-23 zo dňa 16. 08. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 08. 2011, pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Aktuálne je opatrovníkom matky Obec V. (viď rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 9Ps/1/2016-15 zo dňa 20. 04. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. 05. 2016).

Predbežným opatrením Okresného súdu Lučenec č. k. 8PPOm/1/2016-10 zo dňa 12. 01. 2016 bol maloletý B. N. (ďalej aj „maloletý“, resp. „maloleté dieťa“) dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Q.. Predbežné opatrenie bolo vydané na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. z dôvodu, že dňa 08. 01. 2016 matka telefonicky nahlásila z V. C. v R. na Obvodné oddelenie PZ Lučenec, že ju jej druh V. Y. fyzicky napadol a pod vplyvom alkoholu odniesol jej syna maloletého B. do V.. Po príchode hliadky PZ Lučenec bolo zistené, že maloletý mal poranenia tváre a to škrabance v oblasti očí, pod očami a na ľavom líci. V. Y. (otec) uviedol, že maloletého fyzicky napadla vlastná matka, lebo plakal a bol hladný. Na mieste boli rodičia podrobení dychovým skúškam na prítomnosť alkoholu v dychu s pozitívnym výsledkom. Počas prítomnosti hliadky na mieste samom matka nebola schopná maloletého prebaliť, čo následne učinila príslušníčka polície, ktorá maloletého vyzliekla. Vtedy bolo zistené, že maloletý je zjavne zanedbávaný, bol špinavý, oblečenie nezodpovedalo veľkosti dojčťa a bol podchladený. Nakoniec maloletého prebalil otec. Počas obliekania matka začala byť voči maloletému agresívna, nasilu mu navliekala body a následne bola vykázaná z miestnosti a maloletý bol prezlečený príslušníčkou polície. Ďalej bolo zistené, že v domácnosti sa nenachádzali žiadne hygienické potreby pre maloleté dieťa, okrem plienok a zvlhčených utierok. Z úradného záznamu Obvodného oddelenia PZ Lučenec č. p.: ORPZ-LC-OPP3/2016 zo dňa 08. 01. 2016 súd prvej inštancie zistil, že pri dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v krvi bol u matky zistený alkohol 0,58 mg/l a u otca 0,51 mg/l alkoholu. Pri prezliekaní maloletého dieťaťa bolo maloleté dieťa nielen špinavé, ale malo aj stopy

od krvi od zranení. V domácnosti rodičov maloletého nebol k dispozícii ani detský krém alebo púder a žiadne oblečenie. Maloleté dieťa bolo značne podchladené. Predbežné opatrenie súdu nadobudlo právoplatnosť 01. 02. 2016 a vykonateľnosť 12. 01. 2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici 13CoP/1/2016.

Následne rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/7/2016-33 zo dňa 15. 02. 2016 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Q., Ulica V. XXX a to od 13. 01. 2016. Matke bolo určené výživné v minimálnom rozsahu. Maloletému bola ustanovená za poručníka V.. D. K., zamestnankyňa Detského domova Q..

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/317/2015-126 zo dňa 26. 01. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02. 02. 2017, bolo určené, že V. Y. je otcom maloletého B. N.. Nad maloletým bola naďalej nariadená ústavná starostlivosť s výkonom v Detskom domove Q.. Matke a otcovi maloletého (ďalej aj „otec“) bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/7/2016-33 zo dňa 15. 02. 2016 bol zrušený.

Súd prvej inštancie uviedol: „Nad maloletým B. N. bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/7/2016-33 zo dňa 15. 02. 2016, ktorému predchádzalo predbežné opatrenie č. k. 8PPOm/1/2016-10 zo dňa 12. 01. 2016, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Q.. Dôvodom vydania predbežného opatrenia a následne aj rozsudku sp. zn. 8P/7/2016 bola skutočnosť, že matka maloletého M. N., pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nezvládala starostlivosť o dieťa. Matka preukázateľne požívala alkoholické nápoje, dieťa bolo špinavé, dokonca zakrvácané, podchladené a neprimerane oblečené. V domácnosti matky neboli žiadne hygienické prostriedky potrebné pri starostlivosti o maloleté dieťa v nízkom veku a ani riadne oblečenie. Matka sa chovala agresívne. V uvedenom čase otcovstvo dieťaťa určené nebolo, aj keď sa k otcovstvu hlásil navrhovateľ V. Y.. Následne V. Y. iadal o určenie otcovstva súdom, nakoľko súhlasným vyhlásením rodičov otcovstvo určené nemohlo byť z dôvodu nesvojprávosti matky. Otcovstvo V. Y. síce určené bolo a to rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/317/2015 zo dňa 26. 01. 2017 na základe znaleckého posudku znalca z odboru genetiky, odvetvie analýza DNA. Vzhľadom však k návrhu kolízneho opatrovníka a aj vyjadrenia psychiatricky V.. J. K., ktorá sa taktiež opierala o vyšetrenie psychologické V.. B., v zmysle ktorých vyšetrení matka dieťaťa k zabezpečeniu svojich existencionálnych podmienok vyžaduje pomoc a opateru inej osoby a nie je u nej predpoklad zabezpečiť dostatočnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd ponechal maloletého B. N. v ústavnej starostlivosti. Otec na pojednávaní súhlasil s týmto postupom a vzdal sa aj odvolania voči rozsudku, ktoré nadobudlo právoplatnosť 02. 02. 2017. Nakoľko však otec obratom dňa 21. 03. 2017 žiadal o zverenie dieťaťa, súd vykonal nové dokazovanie k otázke možnej zmeny pomerov na strane rodičov dieťaťa. Predovšetkým sa súd zaoberal argumentáciou, či matka maloletého je schopná výchovy dieťaťa, nakoľko v konaní pribratá znalkyňa W.. V. S., W., z odboru psychológia uviedla, že psychologické vyšetrenie otca vytvára dostatok priestoru na to, aby mu dieťa bolo zverené s prihliadnutím na to, že aj keď ide o muža a navyše osobu vyššieho veku, býva s ním v spoločnej domácnosti biologická matka dieťaťa. Podľa znalkyne citové väzby rodičov k dieťaťu a naopak sú pozitívne a aj matka je citovo naviazaná na dieťa a má osobnostné predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o syna. Zo záveru znaleckého posudku pritom vyplýva, že pozbavenie spôsobilosti matky na právne úkony iniciovala jej švagriná, ktorá bola výlučným zdrojom informácií o jej aktuálnom stave a je možné sa domnievať, že uvádzané dôvody, ktoré spôsobili matkino pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, pomínuli.

V priebehu konania však bolo zistené, že v rodine rodičov dieťaťa dochádza k závažným nezhodám, kedy otec požíva alkoholické nápoje, čo bolo aj v minulosti v čase vydania predbežného opatrenia zistené a vplyvom týchto konfliktov bola matka dva dni bez prístrešia. Opatrovník matky aj po konzultácii so psychiatrom chce riešiť umiestnenie matky do ústavu, nakoľko odborný názor je ten, že matka si nevie zabezpečiť ani základné existenčné podmienky. Z uvedených dôvodov opatrovník nesúhlasil so zverením dieťaťa otcovi, ktorý v kritických situáciách reagoval neadekvátne a tiež s prihliadnutím na to, že matka bude urýchlene hospitalizovaná a následne umiestnená v ústave vzhľadom k jej zdravotnému stavu. So zverením nesúhlasil naďalej ani kolízny opatrovník s prihliadnutím na matkin zdravotný stav, ktorý znemožňuje sústavnú starostlivosť o dieťa. V konaní súd podal podnet na preskúmanie spôsobilosti matky na právne úkony za účelom zistenia, či sa nezmenili pomery na jej strane. Na základe tohto podnetu Okresný súd Lučenec v konaní 7Ps/8/2017 pribral vo veci znalkyňu V.. D. B. z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria, ktorá vypracovala znalecký posudok č. 3/2018 dňa 12. 01. 2018. Zo záverov znaleckého posudku pritom jednoznačne vyplýva, že u posudzovanej M. N. sa jedná o C. V. D. ažkého stupňa u málo vydifferentovanej, simplexnejšie štruktúrovanej osobnosti s manifestnými poruchami správania a deštruktívnymi prejavmi. V zmysle vyjadrenia znalkyne stav matky sa od 16. 08.

2011, kedy bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nezmenil. Menovaná nie je schopná integrácie do samostatného a plnohodnotného spôsobu života a vyžaduje usmernenie a dohľad inej zdravej osoby pri všetkých úkonoch sebaobsluhy, úradných záležitostiach a sociálnych interakciách.

V prejednávanej veci súd teda zistil, že otec síce má vytvorené vhodné prostredie na výchovu maloletého dieťaťa, avšak sám nie je dostatočnou zárukou na to, aby plnohodnotne vychovával maloleté dieťa B. N., nar. XX. XX. XXXX, ktorý v čase rozhodovania súdu mal iba niečo vyše F. rokov, teda je úplne nesamostatný a vyžadujúci si sústavnú starostlivosť. Otec, ktorý má XX rokov (narodený XX. XX. XXXX), sa opiera o tú skutočnosť, že matka dieťaťa je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa, čomu nebráni jej duševný stav, kedy vie variť, upratovať, okúpať dieťa a celkovo ho opatriť pod jeho dozorom a dohľadom. Aj keď zo správy Detského domova Q. vyplýva, že rodičia pravidelne navštevujú dieťa a pri návštevách sa o neho sami starajú a pri pobyte dieťaťa v ich domácnosti sa matka o dieťa vedela postarať, súd dospel k záveru, že zverenie dieťaťa otcovi je rizikové. Nesvojprávna matka evidentne má vzťah k dieťaťu, má ho rada a pod dozorom sa vie o neho aj postarať v základných veciach. Avšak bez dozoru toho schopná evidentne nie je, aspoň nie sústavne. Taktiež u matky sú zreteľné prejavy agresie, čo konštatovala znalkyňa V.. D. B. a ktorá skutočnosť vyplýva aj z úradného záznamu policajného orgánu v konaní 8PPOm/1/2016, ale nakoniec aj z vyjadrenia opatrovníka matky, ktorého otec dieťaťa upozornil na rozbitie okna ako dôvodu konfliktu. Súd poukazuje na to, že problematické pri výchove malých detí je najmä skutočnosť, že výchova a starostlivosť musí byť sústavná a to 24 hodín do dňa a 365 dní do roka. Pri výchove malého dieťaťa nemôžu byť prestávky, pretože dieťa nie je možné odložiť. Osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony aj keby došlo len k obmedzeniu jej spôsobilosti, avšak preukázateľne s ťažkou duševnou poruchou, nie je schopná uvedomiť si, že pri výchove dieťaťa má trvalé povinnosti a tieto povinnosti nekorešponujú s jej náladami a potrebami. Aj znalkyňa V.. D. B. poukázala na skutočnosť (str. 12 znaleckého posudku), že matka dieťaťa vykonáva domáce práce len vtedy, kedy je takto naladená, avšak veľakrát o takúto činnosť nemá záujem a vtedy nič nerobí, čo je príčinou konfliktov s otcom dieťaťa. Matka teda zjavne nie je schopná sústavnej starostlivosti a za tej situácie by mal byť schopný zabezpečovať všetky potreby dieťaťa otec. Avšak kladné stanovisko znalkyne W.. V. S., W. súvisí s tým, že sa o dieťa bude starať predovšetkým matka. Navyše je bezpochyby problematické, či muž vo veku otca je dostatočnou zárukou na výchovu dieťaťa v útlom veku o to viac, že veľakrát v interakcii s matkou dieťaťa zlyháva, je na ňu agresívny, čo matka znalkyni V.. D. B. popisala. Aj zo znaleckého posudku znalkyne W.. V. S., W. vyplýva, že otec má osobné pracovné tempo pomalšie, prítomné sú organické zmeny súvisiace s vekom. Taktiež v náročných a záťažových situáciách môže reagovať labilnejšie, úzkostne, nekludne a nesvedomito, pokiaľ ide o jeho prospech.“

Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že matka bude umiestnená do ústavnej starostlivosti.

O trovách štátu okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 57, § 53 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

V konaní vznikli trovy štátu v sume 572,56 Eur titulom znaleckého znalkyni W.. V. S., W. v zmysle uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 21P/24/2017-84 zo dňa 17. 10. 2017. Otcovi bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 80% uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 21P/24/2017-88 zo dňa 22. 11. 2017. Pretože otec nebol úspešný, okresný súd uložil otcovi zaplatiť trovy štátu v rozsahu 20%, čo činí 114,50 Eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP. Právna zástupkyňa otca žiadala priznať trovy konania, avšak otec v konaní úspešný nebol a ďalším účastníkom trovy konania nevznikli, preto súd prvej inštancie rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku okresného súdu otec podal včas odvolanie. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d), f, g), h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a vyhovel jeho návrhu v plnom rozsahu.

Poukázal na to, že návrh odôvodnil tým, s matkou žili v spoločnej domácnosti a spolu sa starali o maloletého B. N. od jeho narodenia.

Dňa 12. 01. 2016 bol maloletý odňatý matke a rozhodnutím Okresného súdu Lučenec bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Q..

Následne Okresný súd Lučenec rozhodnutím č. k. 8P/7/2016-33 zo dňa 15. 02. 2016 ustanovil maloletému poručníka V.. D. K., narodenú XX. XX. XXXX, zamestnankyňu Detského domova Q. a nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým od 13. 01. 2016.

Rozhodnutím Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/317/2015-126 zo dňa 26. 01. 2017 bolo určené, že on ako navrhovateľ je otcom maloletého B. N., narodeného XX. XX. XXXX a zároveň nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým v Detskom domove Q. od 26. 01. 2017.

S nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým nesúhlasil, nevedel ale, čo má v danej situácii robiť. Pretože v právnych veciach potreboval právnu pomoc, obrátil sa na Centrum právnej pomoci v T. B., ktoré mu priznalo nárok na poskytovanie právnej pomoci a určilo mu advokátku Q.. Z. A. na zastupovanie v tejto právnej veci.

Ďalej poukázal na to, že matka je síce pozbavená spôsobilosti na právne úkony, avšak on sa vie o maloletého B. riadne postarať. Maloletého chodí pravidelne navštevovať do detského domova, má s ním vybudovaný pekný a silný citový vzťah.

Býva spolu s matkou v rodinnom dome v obci V.. O maloletého sa od jeho narodenia riadne staral spolu aj s matkou a chce ho aj naďalej vychovávať, aby mohlo vyrastať v pokojnom prostredí. Maloleté dieťa je na neho veľmi citovo naviazané. Dokáže sa o maloleté dieťa riadne postarať a vie zabezpečiť všetky jeho potreby. V rodinnom dome, kde býva, má vytvorene všetky podmienky pre jeho riadny vývoj aj rozvoj. Toto prostredie je maloletému dieťaťu dôverne známe, pretože v ňom vyrastalo od svojho narodenia. Pravidelne navštevuje maloletého v detskom domove a venuje sa mu. Maloletý sa mu veľmi teší. Pri jeho odchode z detského domova je maloletý smutný.

Podľa jeho názoru je zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa, pretože sa dokáže o maloleté dieťa postarať ako aj zabezpečiť všetky jeho potreby. Aj z citového hľadiska by bolo lepšie pre maloletého, nakoľko má s ním vybudovaný silný citový vzťah a aby sa medzi nimi neprerušila citová väzba. Vyjadril obavu,

že dlhodobjší pobyt maloletého v detskom domove by mohol poznačiť jeho psychiku, čo by v konečnom dôsledku mohlo negatívne ovplyvniť jeho ďalší citový vývoj.

Je na dôchodku, poberá starobný dôchodok v sume 327,- Eur mesačne (z toho zrážky v sume 42,97 Eur mesačne). Matka je pozbavená spôsobilosti na právne úkony a je toho času na čiastočnom invalidnom dôchodku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhoval a trval na tom, aby maloleté dieťa bolo zverené do jeho osobnej starostlivosti.

Uviedol, že nesúhlasí s rozsudkom prvoinštančného súdu, ktorý nebral do úvahy znalecký posudok č. 65/2017, ktorý vypracovala W.r. V. S. W., súdna znalkyňa v odbore psychológia. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že citové väzby maloletého k matke a k nemu sú pozitívne. Maloletý k nim spontánne išiel, dal sa pritulieť a pohladieť, usmieval sa na nich, zdržiaval sa v ich blízkosti, ukazoval im hračky, komunikoval s nimi neverbálne, v ich blízkosti vydával pri hre rôzne zvuky, hovoril jednoduché slová. Ich vzájomné vzťahy sú pozitívne.

Čo sa týka jeho osobnostných predpokladov na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa znalkyňa uviedla: „Za pozitívum z hľadiska starostlivosti o maloleté dieťa možno v zistených osobnostných charakteristikách otca považovať bezprostrednosť, otvorenosť, zhovorčivosť, prispôsobivosť, sebestačnosť, rozhodnosť. V optimálnych podmienkach jemný, súcitný, láskavý odmieta agresívno-silácky štýl jednaní. V prežívaní otca dominuje predmetná téma, je u neho prítomný koncept rodiny, ktorý vytvoril spolužitím s matkou maloletého (biologickí rodičia a ich dieťa).“

Čo sa týka osobnostných predpokladov matky, ktorá je zbavená spôsobilosti na právne úkony, na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa znalkyňa uviedla: „Výsledky psychologického vyšetrenia matky, zbavenej spôsobilosti na právne úkony, vrátane pozorovania jej kontaktu s maloletým dieťaťom umožňujú kontaktovať dostatočné osobnostné predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa.“

Ohľadom zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti znalkyňa uviedla: „Vzhľadom na výsledky psychologického vyšetrenia otca znalec odporúča zverenie maloletého do otcovej starostlivosti. Osobnostné kompetencie otca sú vhodné pre výchovu maloletého dieťaťa.“ ...„Zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca je vhodné práve preto, že v spoločnej domácnosti s ním žije biologická matka maloletého.“

Súdna znalkyňa odporučila ústavnú starostlivosť zrušiť, preskúmať a prípadne zrušiť rozhodnutie o pozbavení spôsobilosti matky. Podľa názoru súdnej znalkyne „matka je vzhľadom na osobnostnú kapacitu schopná zabezpečiť základné potreby maloletého (stravu, čistotu prostredia a hygienu maloletého, citovú saturáciu, účasť na hre a ďalších aktivitách). Matka je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletého bez prítomnosti inej osoby; prítomnosť druhá, otca maloletého je však vítaná a užitočná.“

Ďalej poukázal na to, že opatrovník na pojednávaní dňa 05. 04. 2017 súhlasil so zverením maloletého do jeho osobnej starostlivosti, avšak na pojednávaní dňa 24. 01. 2018 zmenil svoje stanovisko z dôvodu situácie v rodine maloletého dieťaťa (matka sa dva dni túlala po obci, nemohla ísť domov, pretože ju vyhodil otec, ktorý požil alkoholické nápoje), s čím nesúhlasí.

Pravdou je, že matka pred pojednávaním išla navštíviť svoju sestru do C. a prespala tam. Domov sa vrátila na druhý deň a on jej povedal len to, nech ide tam, kde bola doteraz, na čo matka znova odišla. Strela starostu obce a ten ju doviedol naspäť domov. Odvtedy je všetko v poriadku. Zdôraznil, že matku z domu nevyhodil. Žijú v usporiadaných rodinných pomeroch a maloletý má vytvorené všetky podmienky pre svoj život. Vie mu zabezpečiť starostlivosť, výchovu, výživu, bývanie.

Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 24. 01. 2018 uviedol, že bolo vykonané opätovné šetrenie v domácnosti dieťaťa a bolo zistené, že jeho domácnosť je vhodná na výchovu maloletého, avšak na základe informácií od opatrovníka matky o „údajnom“ vyhodení matky pod vplyvom alkoholu, kolízny opatrovník nesúhlasil so zverením maloletého do jeho starostlivosti, vychádzajúc z nepravdivých informácií opatrovníka matky (starostu obce).

V danom prípade ide o nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol jeho návrh zamietnutý. Opätovne zdôraznil, že sa dokáže o maloletého riadne postarať. Matka vie vykonávať všetky domáce práce, vie variť, upratovať, aj sa postarať o maloletého, keďže v minulosti sa starala o bratove deti, teda má skúsenosti so starostlivosťou o maloleté deti.

Rozsudok okresného súdu vychádzal zo znaleckého posudku č. 3/2018 zo dňa 12. 01. 2018 V.. D. B., ktorú pribral Okresný sud Lučenec v inom konaní sp. zn. 7Ps/8/2017 bez toho, aby s touto znalkyňou súhlasili. Znalkyňa bola v minulosti zainteresovaná v konaní sp. zn. 8PPOm/1/2016, ktoré smerovalo proti matke a má za to, že znalkyňa je voči matke zaujatá, preto so znaleckým posudkom nesúhlasí. Ďalej nesúhlasil s názorom prvoinštančného súdu, že zverenie maloletého do jeho starostlivosti je rizikové.

Mal za to, že súd prvej inštancie úmyselne nezobral do úvahy závery znaleckého posudku č. 65/2017 zo dňa 14. 09. 2017, vypracovaného súdnou znalkyňou W.. V. S., W...

Rozsudok okresného súdu považoval za nesprávny, vychádzajúci z nesprávneho skutkového zistenia, z ktorého súd prvej inštancie vyvodil nesprávne právne závery. Súd prvej inštancie nevypočul matku k tvrdeniam jej opatrovníka, ktorá sa nezúčastnila pojednávania kvôli chorobe. Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu jeho právnej zástupkyne na doplnenie dokazovania výsluchom matky.

Podľa jeho názoru rozhodnutie prvoinštančného súdu nie je v záujme maloletého. Nesúhlasil s názorom prvoinštančného súdu, že nie je dostatočnou zárukou na to, aby plnohodnotne vychovával maloletého. Napriek vyššiemu veku je úplne zdravý, dostatočne silný a vitálny. O maloletého sa staral od jeho narodenia a nerobilo mu žiaden problém ho nachovať, prebaľiť, okúpať, maximálne sa mu venovať a starať sa o neho po každej stránke.

Maloletý je na neho citovo viazaný a je v záujme maloletého, aby mohlo vyrastať v pokojnom a dôverne známom prostredí v jeho prítomnosti.

Podľa jeho názoru ústavná starostlivosť maloletému nedokáže nahradiť vlastných rodičov. Iba milujúci rodič dokáže zabezpečiť, aby maloleté dieťa vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a to mu vie zabezpečiť iba on.

I zástupkyňa Detského domova Q. V.. D. K. na pojednávaniach sa vyjadrila, že by boli spolu s matkou schopní postarať sa o maloleté dieťa a pobyt maloletého v ich domácnosti vnímal veľmi pozitívne.

Pretože je maloleté dieťa na neho citovo naviazané, má k nemu vytvorený silný citový vzťah, je v záujme maloletého ho dieťaťa, aby bolo zverené do jeho osobnej starostlivosti.

Zároveň nesúhlasil s povinnosťou zaplatiť trovy štátu - Slovenskej republike v sume 114,50 Eur na účet okresného súdu, pretože poberá iba starobný dôchodok, je osobou v materiálnej núdzi, bol mu Centrom právnej pomoci priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, a teda nemá finančné prostriedky na zaplatenie sumy 114,50 Eur.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca odporučil rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť a odvolanie otca zamietnuť.

4. Opatrovník matky vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že síce dňa 05. 04. 2017 uviedol na okresnom súde, že súhlasí so zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti otca, avšak svoju výpoveď zmenil na pojednávaní dňa 24. 01. 2018, pretože nastali vážne problémy v spolunažívaní rodičov maloletého. Poukázal na to, že dňa 22. 01. 2018 prišla za ním matka s prosbou, aby jej pomohol, nakoľko ju otec vyhodil z domu oblečenú len v teplákoch a v tričku s krátkymi rukávami. Požiadala o pomoc bývalú opatrovníčku A. A., ktorá rázne zamietla matku prichýliť na noc. Hneď sa skontaktoval s W.. K., či by matku nemohli umiestniť v ich útulku, čo nebolo možné, pretože matka je osobou pozbavenou svojprávosti. Ďalej požiadala o pomoc V.. P. V. z ÚPSVaR v R. i V.. K., ktorá mu prisľúbila pomoc, že

sa pokúsi vybaviť umiestnenie pre matku v psychiatrickej liečebni. Matka sa celý deň túlala po dedine a noc prespala u príbuzných v C.. Na druhý deň ráno našiel matku medzi obcami V. - T.. Zobral ju do auta a priviezol ju späť do V.. Otec mu ukázal rozbité okno na vchodových dverách, ktoré v amoku rozbila matka v jeho neprítomnosti. Keď sa spýtal otca, čo bude ďalej, odpovedal: „Tebe je zverená, ty si za ňu zodpovedný, rob si s ňou čo chceš, ale u mňa už bývať nebude“. Matka mala ísť k jej kamarátke X. J., kde mala prespať. Ráno sa dozvedel, že vo večerných hodinách matka s otcom konzumovali alkoholické nápoje v miestnom pohostinstve a u neho potom už aj prespala. V stredu dňa 24. 02. 2018 sa konalo na okresnom súde pojednávanie, ktorého sa matka nezúčastnila. Otec síce tvrdil, že matka bola chorá, čo sa nezakladá na pravde. Podľa jeho názoru otec matku nezobral na pojednávanie, aby nepovedala pravdu.

V odvolaní otec tvrdil, že jeho výpoveď je nepravdivá. Má svedkov, ktorí sú ochotní svedčiť, že otec klame a zavádza súd. Rodičia maloletého bývajú v podnájme v nehnuteľnosti, ktorá patrí dcére otca a v prípade, že by sa vyskytli nepredvídané udalosti, matka by skončila na ulici.

Ďalej uviedol, že rodičia maloletého požívajú alkoholické nápoje, matka často chodí na obecný úrad požičiavať peniaze na základné potraviny. Matka prespáva na ulici opakovane. Rodičia sa často sa hádajú a nevie si predstaviť, ako by sa starali o maloleté dieťa.

Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť a odvolanie otca zamietnuť.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu opatrovníka matky uviedol, že nie je v jeho kompetencii poskytnúť objektívne vyjadrenie ku skutočnostiam uvedenými opatrovníkom matky z dôvodu jeho neprítomnosti pri uvedených skutočnostiach.

6. Otec vo vyjadreniach k vyjadreniu opatrovníka matky uviedol, že opatrovník matky neuviedol pravdivé informácie ohľadne jeho spolužitia s matkou. Matka nepožíva alkoholické nápoje, netúla sa po dedine, neprespáva na autobusovej zástavke. On požíva alkoholické nápoje príležitostne. Má vytvorené podmienky pre osobnú starostlivosť o maloletého, čo môžu potvrdiť zamestnankyne Detského domova Q. a kolízny opatrovník.

Matku nevyhodil z domu, čo môže potvrdiť matky, ktorú navrhuje vypočuť k vyjadreniu starostu.

Pravdou je, že matka pred pojednávaním bola navštíviť svoju sestru v C., kde prespala. Domov sa vrátila na druhý deň. Keď sa vracala domov do V. po ceste, ju zbadal starosta obce a ten ju doviedol domov. Potom, už bola s ním doma a všetko bolo v úplnom poriadku. Tiež nie je pravdou, že vo večerných hodinách konzumovali alkoholické nápoje v miestnom pohostinstve, čo môže potvrdiť C. S.. Podľa jeho názoru je starosta obce V. je voči nim zaujatý. Matka bola maximálne 2 krát si požičať 10,- Eur, keď potrebovala peniaze na autobus. Starosta obce zadržoval finančné prostriedky, ktoré mali byť poskytnuté matke na jej živobytie (jej invalidný dôchodok) a neuviedol, že matka musí do rúk starostu obce V. splácať po 10,- Eur mesačne za zavedenie M. C..

Starosta obce V. na pojednávaní konanom dňa 24. 01. 2018 uvádzal nepravdivé a zavádzajúce informácie, ktoré okresný súd nepreveril a nevypočul matku, ktorá sa pre chorobu nemohla zúčastniť pojednávania, hoci ju navrhol vypočuť.

Poukázal na to, že matka absolvovala psychiatrické liečenie v Psychiatrickej liečebni v W., ktorá bola asi po 3 týždňoch prepustená domov s tým, že nebolo potrebné, aby ďalej zostávala v psychiatrickej liečebni. Navrhol, aby odvolací súd si vyžiadal prepúšťaciu správu o zdravotnom stave matky.

Uviedol, že s matkou žijú v usporiadaných rodinných pomeroch v V. a maloletý má u neho vytvorené všetky podmienky, ktoré potrebuje pre svoj ďalší život. Vie zabezpečiť jeho starostlivosť, výchovu, výživu, aj bývanie. Maloleté dieťa má u neho vytvorené všetky podmienky na výchovu a starostlivosť, čo potvrdil aj kolízny opatrovník. Dokáže sa o maloletého riadne postarať a zabezpečiť, aby mu nič nechýbalo.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo napadnutý rozsudok zmenil a jeho návrhu vyhovel.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej aj „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods.1, 2 CSP potvrdil.

8. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

10. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

11. V zmysle ustanovenia § 55 ods. 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“) súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

12. Súd môže okrem iných zrušiť ústavnú výchovu len vtedy, keď pominuli dôvody, ktoré viedli k jej nariadeniu, t.j. podmienky v rodine maloletého sa napravili natoľko, aby maloleté dieťa mohlo byť opäť vychovávané v pôvodnom rodinnom prostredí, t.j. rodičmi (resp. rodičom), ktorí sú schopní zabezpečiť riadnu všestrannú starostlivosť o maloletého.

13. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď primárne skúmal, či od nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým došlo k takej relevantnej zmene pomerov na strane rodičov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti. Pokiaľ ide o skutkové závery okresného súdu, na základe ktorých okresný súd dospel k tomu, že nie sú splnené podmienky pre zrušenie ústavnej starostlivosti, s týmito sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

14. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že maloletý B. N. je umiestnený v Detskom domove Q.. K umiestneniu maloletého došlo na základe predbežného opatrenia (od 01. 07. 2016 neodkladného opatrenia - viď poznámka odvolacieho súdu) Okresného súdu Lučenec č.k. 8PPom/2016-10 zo dňa 12. 01. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu č.k. 13CoPom/1/2016-24 zo dňa 27. 01. 2016, pretože život, zdravie a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývoj maloletého bol ohrozený. Z odôvodnení predmetných uznesení vyplýva, že v čase nariadenia neodkladného opatrenia bol maloletý vo veku X mesiacov, mal poranenia tváre a to škrabance v oblasti očí, pod očami na ľavom líci, bol zjavne zanedbávaný, špinavý, bol od krvi od zranení, oblečenie maloletého nezodpovedalo veľkosti dojčťa, bol podchladený, v domácnosti rodičov sa nenachádzali žiadne hygienické potreby pre maloleté dieťa, okrem plienok a vlhčených obrúskov, nebolo žiadne vyhovujúce oblečenie pre maloletého, ani body, nepodarilo sa nájsť žiadne ponožky, okrem jedných, ktoré maloletému boli dané na ruky, pretože ich mal podchladené. Bolo zistené nevyhovujúce a značne nevhodné prostredie pre maloletého. Pri dychovej skúške bol u matky zistený alkohol 0,58 mg/l a u otca alkohol 0,51 mg/l. Z uvedeného vyplýva, že nie sú pravdivé tvrdenia otca v odvolaní ohľadne ním poskytnutej riadnej starostlivosti o maloleté dieťa pred nariadením ústavnej starostlivosti.

15. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/7/2016-33 zo dňa 15. 02. 2016 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Q., Ulica V. XXX od 13. 01. 2016 a následne Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 13C/317/2015-126 zo dňa 26. 01. 2017 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Q., L. V. XXX od 26. 01. 2017 a zároveň bol zrušený rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/7/2016-33 zo dňa 15. 02. 2016.

16. Zo záverov znalkyne W.. V. S., W., znalkyne z odboru Psychológia, odvetvie: Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia, v znaleckom posudku č. 65/2017 zo dňa 14. 09. 2017 vyplynulo, že citové väzby maloletého k matke a k otcovi sú pozitívne, otec je v optimálnych podmienkach jemný, súcitný, láskavý, odmieta agresívno-silácky štýl jednaní, úroveň intelektových

schopností otca je celkovo orientačne v rámci širšej normy, osobné pracovné tempo pomalšie, prítomné sú organické zmeny súvisiace s vekom, pričom v náročných a záťažových situáciách môže reagovať labilnejšie, úzkostne, nekludne, nesvedomito, pokiaľ ide o jeho prospech. Znalčka odporučila zverenie maloletého do otcovej starostlivosti, „pretože sa jedná o muža, ktorý je „v rokoch“, o domácnosť sa stará jeho družka M. N., matka maloletého B., ktorá žije s ním v spoločnej domácnosti a prirodzene môže zabezpečiť základné potreby dieťaťa. Zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca je vhodné práve preto, že v spoločnej domácnosti s ním žije biologická matka maloletého.“

17. Zo znaleckého posudku znalkyne V. D. B., z odboru Zdravotníctva a farmácie, odvetvie Psychiatria č. 3/2018 dňa 12. 01. 2018 vyplynulo, že u matky sa „jedná sa o mentálnu zaostalosť ťažkého stupňa a vydifferentovanej, simplexnejšej štruktúrovanej osobnosti s tranzitórne manifestnými poruchami správania s deštruktívnymi prejavmi. ...Táto porucha má trvalý charakter, aktuálne dostupnými liečebnými metódami je neovplyvniteľná, zlepšenie jej zdravotného stavu nie je možné očakávať. Jej stav sa od 16. 08. 2011, kedy bola rozhodnutím Okresného súdu Lučenec pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nezmenil.“

Matka pri psychiatrickom vyšetrení okrem iných ohľadne otca maloletého uviedla, že občas si vypije, vtedy mu „prepne“, vyhnal ju aj z domu, v situácii, keď si vypije a kričí na ňu, radšej ide do druhej izby, zvykol kričať, že je hnusná, neposlúcha a že keď nebude poslúchať, tak ju dobije, raz jej už dal facku, lebo neupratovala, len ležala a on všetko robil, bolo aj tak, že už spala na zastávke, keď ju vyhnal.,Vyplatia aj krčmára, lebo zvykol im napísať, keď nemajú peniaze...V. ide ráno aj večer do krčmy, pije vodku... Aj v obchode nám napíšu, keď nemáme peniaze...niekedy si požičiavame na cestu aj z obecného úradu...“

Ohľadne svojho zdravotného stavu poukázala na to, že zle spáva, zo štyrikrát sa prebudí a potom je nervózna. Nervozita sa prejavuje tak, že keď riady umýva, tak je nervózna, keď upratuje, aj vtedy je nervózna. Uviedla: „V TV pozriem sem tam správy, on pozerá so mnou a vtedy povie, rob to alebo to a potom rozbíjam... okno som rozbila, televízor som rozbila... plazmový... Mne už jedine ležanie by sa páčilo, alebo sa liečiť niekde...na nervy a tak...radšej by som sa išla liečiť, ako sa tak mám nerváčiť... Niekedy aj plačom, pretože rozbíjam...“

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na zmenu rozhodnutia o ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa je len zmena pomerov závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili skutkový podklad skoršieho rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým.

19. Odvolací súd (zhodne s názorom okresného súdu) konštatuje, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky pre zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým, a to prihliadajúc na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Je nesporné, že rodičia maloletého žijú v spoločnej domácnosti. Na strane matky nedošlo od nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým k zmene pomerov, jej zdravotný stav je nezmenený, jedná sa u nej o mentálnu zaostalosť ťažkého stupňa a vydifferentovanej, simplexnejšej štruktúrovanej osobnosti s tranzitórne manifestnými poruchami správania s deštruktívnymi prejavmi. Ako vyplýva zo znaleckého posudku znalkyne W.r. V. S., W., otec je len v optimálnych podmienkach jemný, súcitný, láskavý, odmietajúci agresívno-silácky štýl jednanja, jeho osobné pracovné tempo pomalšie, prítomné sú organické zmeny súvisiace s vekom, pričom v náročných a záťažových situáciách môže reagovať labilnejšie, úzkostne, nekludne, nesvedomito, pokiaľ ide o jeho prospech.

20. V konaní nebolo preukázané, že otec, ktorý žije v spoločnej domácnosti s nesvojprávnou matkou, medzi ktorými dochádza ku konfliktným situáciám, v prostredí, kde dochádza k devastácii huteľných vecí v dôsledku správania sa matky ovplyvnenej jej zdravotným stavom, by vedel aktuálne zabezpečiť pre maloletého podmienky, aby maloletý mohol vyrastať v bezpečí, bez ohrozenia zdravia, života, v atmosfére šťastia, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch (napr. v Zákone o rodine).

21. Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že rodičia sa krátkodobo počas styku s maloletým vedia postarať o maloletého a maloletý má k nim vybudovaný pozitívny citový vzťah, ešte neznamená, že mu otec spolu s matkou vedia zabezpečiť dlhodobu adekvátne (riadne) podmienky pre jeho všestranný fyzický i psychický vývoj.

22. V súvislosti s odvolacími námietkami otca, odvolací súd poukazuje na to, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 CSP). Zásadne nevykoná dôkazy, ktoré nemajú význam pre vec samu alebo ktoré by potvrdzovali len zhodné tvrdenia účastníkov. Právo na spravodlivý súdny proces je základným právom strany a je garantované tak Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 a nasl.), Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), ako i zákonmi Slovenskej republiky. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok dáva. Do obsahu základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom, ktoré účastník pred všeobecným súdom navrhol, nepatrí povinnosť súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy, pretože princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdmi v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia veci sudcovi a súdu umožňuje vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takémuto rozhodnutiu vedú (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 64/97, z 8. októbra 1997).

23. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, z neho získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 CSP a na základe toho ustálil skutočný stav v zmysle ustanovenia § 35 CMP, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal. Odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany prvoinštančného súdu nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť.

24. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd nepochybil, keď nevykonal otcom navrhnutý dôkaz (výsluchom matky), pretože matka je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony, za ktorú v konaní konal opatrovník. Odvolací súd poukazuje na to, že každý môže konať pred súdom samostatne v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony (§ 67 CSP). Z uvedených dôvodov výsluch matky by bol právne irelevantným dôkazom, na ktorý by súd ex offo nemohol prihliadnuť.

25. Odvolací súd neprihliadol na argumenty otca uplatnené v odvolaní ohľadne zaujatosti znalkyne V. D. B. voči matke, pretože uplatniť námietku zaujatosti za matku mohol v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 7Ps/8/2017 jedine jej opatrovník.

26. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP) vrátane závislého výroku o trovách konania (III. výrok), pretože súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 52 CMP.

27. Zároveň odvolací súd považuje i výrok rozsudku okresného ohľadne trov konania štátu (II. výrok) za vecne správny. Okresný súd pri svojom rozhodovaní správne aplikoval ustanovenie § 57 CMP. V danej veci je nepochybné, že súd prvej inštancie návrh otca zamietol, pričom v priebehu konania vznikli štátu trovy zaplatením znalečného vo výške 572,56 Eur s odkazom na uznesenie prvoinštančného súdu č.k. 21P/24/2017-84 zo dňa 17. 10. 2017. Uznesením súdu prvej inštancie č.k. 21P/24/2017-88 zo dňa 22. 11. 2017 bolo otcovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 80%, pretože má pravidelný mesačný príjem v sume 327,- Eur a je držiteľom motorového vozidla EČ: R.XXX P. Z rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelárie T. B. sp.zn. KaRS-4356/2017 zo dňa 22. 02. 2017 vyplynulo, že otcovi bol síce priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, avšak s finančnou účasťou vo výške 26,- Eur (č.l. 4-6 spisu).

Vzhľadom na uvedené okresný súd pri trovách konania štátu správne postupoval, keď vyčíslil súhrnnú výšku trov štátu, ktorá nebola krytá preddavkom, prihliadol na rozsah oslobodenia otca od súdnych poplatkov a uložil otcovi povinnosť zaplatiť trovy konania štátu v sume 114,50 Eur (572,56 Eur x 20%).

28. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 57 CMP, § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383

ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).